

हेतुभिर्हेतुमद्भिः निर्यात्यतां दीयतामिति हेतुमद्भिर्वाक्यैः पुनः पुनः साधुन्यदर्शयामित्यन्वयः ॥ अनेन भगवदानुकूल्यसंकल्पः प्रातिकूल्याभावश्च दर्शितः ॥ १४ ॥ विपरीतो मुमु
र्षुः ॥ १५ ॥ दासवद्वमानितः भ्रातापिसन्नितिशेषः ॥ शरणंगतइत्यनेनात्मनिक्षेपरूपमंगं दर्शितं ॥ १६ ॥ सर्वलोकशरण्याय ममवंशानुरूपश्च धर्मात्मा च भविष्यतीति कै
कस्यै ब्रह्मपुत्रेण विश्रवसावरदानात् सात्विकत्वेन ब्रह्मतत्त्वैवलब्धवरत्वेन च विभीषणस्य सर्वलोकसृष्टः सर्वलोकांतर्यामिणश्चायमवतारइति ज्ञानात् सर्वलोकशरण्यत्वमहा
त्मत्वज्ञानं रामविषये बोध्यं ॥ राघवाय किं त्वर्थिनामर्थितदानदीक्षाकृतव्रतश्लाघ्यमिदं कुलं न इत्यादिवचनैः प्रसिद्धवैभवे रघुवंशोऽवतीर्णाय ॥ अनेनार्थिप्रार्थितवैफल्याभावो

तमहं हेतुभिर्वाक्यैर्विविधैश्च न्यदर्शयं ॥ साधुनिर्यात्यतां सीतारामायेति पुनः पुनः ॥ १४ ॥ सचनप्रतिजग्राहरावणः कालचोदितः ॥ उ
च्यमानं हितं वाक्यं विपरीतइवौषधं ॥ १५ ॥ सोऽहं परुषितस्तेन दासवच्चावमानितः ॥ त्यक्त्वा पुत्रांश्च दारांश्च राघवं शरणंगतः ॥ १६ ॥ नि
वेदयत मां क्षिप्रं राघवाय महात्मने ॥ सर्वलोकशरण्याय विभीषणमुपस्थितं ॥ १७ ॥ एतत्तु वचनं श्रुत्वा सुग्रीवो लघुविक्रमः ॥ लक्ष्मण
स्याग्रतो रामं संरब्धमिदमब्रवीत् ॥ १८ ॥ प्रविष्टः शत्रुसैन्यं हि प्राप्तः शत्रुरतर्कितः ॥ निहन्यादंतं रंलब्ध्वा उलूकोवायसानिव ॥ १९ ॥
मंत्रे व्यूहेन ये चारे युक्तो भवितुमर्हसि ॥ वानराणां च भद्रं ते परेषां च परंतप ॥ २० ॥

ध्वनितः ॥ क्षिप्रमित्यनेन शीतलसुरभिसलिलं प्राप्य तृषितस्येव वि
लंबासहत्वं ॥ उपस्थितं शरणत्वेन प्राप्तं निवेदयत शरणागतइति ज्ञापयत ॥ अनेन गोमूत्रवरणं रक्षिष्यत्यवश्यमेवेति विश्वासश्च दर्शितः ॥ १७ ॥ एतद्विभीषणोक्तं ॥ अ
थ लोकदृशा शत्रुपक्षो न विश्वसनीयइति मत्वा राममपितथैव बोधयतीत्याह ॥ लक्ष्मणस्येति ॥ संरब्धं संरंभोपेतमिति क्रियाविशेषणं ॥ १८ ॥ इदं पदार्थमाह ॥ प्रविष्टइति ॥
कश्चिदस्मच्छत्रुः राक्षसत्वात् पूर्वशत्रोरावणस्य सैन्यं प्रविष्टइदानीमतर्कितागमनएव सन् अस्मत्सैन्यं प्राप्तः सोऽसावंतं रंलब्ध्वा उलूकोवायसानिव नोहन्यात् ॥ १९ ॥ यदेवम
तो मंत्रे इति ॥ वानराणां च परेषां च क्रमादनुग्रहनिग्रहार्थं त्वं मंत्रे कार्याकार्यविचारे ॥ व्यूहे सेनासन्निवेशे ॥ नये सेनानयने ॥ यद्वा विचार्य निश्चितानामुपायानां तत्तद्विष
यप्रयोगे ॥ चारे परबलदत्तांतज्ञानफलके चारुपुरुषप्रवर्तने युक्तः सावधानो भवितुमर्हसि ॥ एवं सति ते भद्रमित्यर्थः ॥ २० ॥